

rettere Sundhedskollegiet egentlig meget stemt for Kolonistystemet. Ved Kolonistystemet forstås jo, at der bliver særlige, mindre Boliger i Nærheden af de paagjældende Anstalter, hvor de Sindsyge kunne opholde sig under Tilsyn af Folk, der have faaet deres Uddannelse ved Sindsfygeanstalterne. Jeg kan ikke negte, at jeg forundrer mig noget over, at dette System nu ligesom lægges til Side. Imidlertid skal jeg erkjende, at disse Kolonier ikke vilde kunne anlægges efter en saa storartet Maalestok, at de kunde være tilfredsstillende for at udfylde den Trang, der nu er tilstede. Som sagt, det skal jeg erkjende, men det gjør mig paa en Maade ondt, at Sundhedskollegiet nu ligesom synes at komme bort derfra. Dengang erindrer jeg, som sagt, meget tydeligt — jeg har ogsaa set efter idag — at ikke alene den gamle Overlæge, Jensen, var en særlig varm Talsmand derfor, men at man ogsaa fra Sundhedskollegiets Side syntes, at dette var Noget, som man netop skulde kaste sig over. Jeg maa tilstaa, at denne Tanke har for mig ialtfald ikke saa lidet Tiltalende, men jeg erkjender, at selv om disse Kolonier nu kunne anlægges, ville de dog ikke kunne udfylde den tilstedeværende Trang. Derimod er jeg ikke nær saa overbevist om, at ikke en Udvidelse af de bestaaende Anstalter dog vil være den rigtige Veie at gaa. Man kan jo nemlig ikke være blind for, at, naar man nu udvider de nu bestaaende Anstalter, have vi der oplærte Folk, der ere istand til at omgaas de paagjældende Sindsyge, vi have Lægerne, vi have hele Administrationen, og denne vil ikke forholdsvis saa meget fordyres ved hver af disse Anstalter, som Tilfældet vilde være ved Oprettelsen af en tredie, hverken Administrationen, ei heller Tilsynet, og det indrømmes jo ogsaa, at der er heller ikke Noget i Veien for, at der kan være Anstalter, hvori der kan være 600—700 sindsyge Mennesker, og det af meget forskjellig Art. Vi have jo i saa Henseende Bevistet derfor ved St. Hans-Anstalten her ved Kjøbenhavn, der jo indrømmes fra alle Sider at skulle være særlig vel indrettet. Om imidlertid det, at den kommer til at ligge for sig selv, og der der ved tillige gives den et endnu større Spillerum til Udvidelse, veier op imod de af mig nævnte Fordele, derom skal jeg ikke paa Sagens nuværende Standpunkt udtale nogen afgjørende Mening, idet jeg erkjender, at det er en Sag, man maa se at føre til en Afslutning, en foreløbig i hvert Fald — ja, jeg tør vel sige mere end en foreløbig Afslutning, thi naar vi nu indrette en ny Anstalt for 400, der kan udvides til at rumme 700, tør man dog vel gaa ud fra, at denne Udvidelse

vil slaa til i en rum Tid, skjøndt det jo er meget beklageligt, at det danske Folk, saa vidt man ser af Statistiken, er det Folk, som leverer det største Kontingent af Selvmordere og derfor vel ogsaa af Sindsyge. De to Ting staa vel nemlig i meget nøie Forbindelse med hinanden, det ses jo meget ofte, at de Sindsyge ere betagne af en Slags Selvmordsmani. Dette staaer vel i Forbindelse med den hele, meget indadgaaende Aandsretning, som i det Hele taget de gothiske Folk have, og som jeg fra mit Standpunkt ikke kan Andet end glæde mig over; men den indadgaaende Retning, de stærkt psykologiske Betragtninger, hele denne Indadvendthed, som jo netop ogsaa giver sig Udslag i denne Tid, i de sidste Aaringers Litteratur, faae jo ogsaa Udtryk paa anden Maade, mener jeg, igjennem de Tilbøieligheder hos Folket, som jeg her nævnedes. Uagtet saaledes de Sindsyges Antal synes at tiltage — og synes ganske naturlig, om jeg saa maa sige, at tiltage med Civilisationen — saa tør man dog vel gaa ud fra, at, naar der nu kun er Mangel paa en Anstalt for c. 200—250, og der saa bygges en Anstalt, som kan rumme 700, man saa i rum Tid har sørget for, at der ikke skal blive Mangel. Jeg har nogen Tvivl, som sagt, om det er rigtigt at gaa til den nye Anstalt og ikke udvide de 2 nuværende, og jeg har det saa meget mere — foruden af de Grunde, jeg alt har anført — paa Grund af Maaden, hvorpaa Udgifterne til denne Sag skulle udredes. Vi maa nemlig erindre, at det er en meget betydelig Skat, der paalægges til disse Sindsfygeanstalter. Det er allerede nu ca. 400,000 Kr. i Skat, der er lagt paa Hartkornet igjennem Amtsrepartitionsfonden. Det er altsaa over 1 Kr. pr. Bd. Hartkorn; det er det, som udredes nu igjennem Amtsrepartitionsfonden direkte til Sindsfygeanstalterne. Men det er ikke Alt! Desforuden udredes der gjennem Amtsrepartitionsfonden betydelige Bidrag til de enkelte fattige Sindsyge, idet det er Reglen — som jeg forresten ikke kan Andet end billige, jeg tror ikke, at der er Lov derfor, jeg erindrer det i hvert Fald ikke — at Amtsrepartitionsfonden udreder Halvdelen, naar den Paagjældendes Familie ikke selv kan betale, og vedkommende Kommune den anden Halvdel. Hvor store disse Bidrag ere, som Amtet derigjennem udreder, altsaa ogsaa gjennem Hartkornet, har jeg ingen absolut Mening om, men at det er betydelige Summer, derom kan der vel neppe være nogen Tvivl. Altsaa se vi, at vi komme betydelig over de 400,000 Kr., som udredes alene af Hartkornet. Nu staa vi her ved Udgifter, hvor store kan Ingen se noiagtig, men kun, at det er ca. 1,700,000, som her